

Житие на св. мъченица Агатия (Добра)

Чества се на 5 февруари

При римския император Декий (249–251) имало жестоко гонение против християните. Във всички области на империята било заповядано да ги предават на мъчения и смърт.

По това време в гр. Палермо, Сицилия, живеела млада девойка, на име Агатия (Добра). Тя била християнка и се славела със своята красота, добродетел и знатен род. Родителите ѝ оставили голямо богатство, но тя малко ценяла земните блага, обичала Бога повече от всичко на света и затова, когато до Сицилия стигнала вест за гонението против християните, тя почнала да се готви за мъченичество.

Действително, управителят на страната Квинтиан не закъснял да прати войници за Агатия. Девойката, като чула за тяхното пристигане, влязла в стаята си, помолила се Богу и след това спокойно и смело отишла с войниците в град Катания.

Управителят я настанил у една богата жена-езичница Афродисия, която заедно със своите пет дъщери водела живот разкошен и греховен. Той поръчал на тая жена да употреби всички старания, за да отвлече Агатия от нейната вяра. Афродисия изпълнила повелята на управителя: тя уговаряла девойката да принесе жертва на боговете и се стараела да ѝ внуши любов към земните радости.

След известно време Афродисия се видяла принудена да дойде при управителя и да му каже: "По-лесно е да смекчиш камък, отколкото да отклониш тая девица от нейния Бог. Аз и дъщерите ми я увещавахме непрестанно, подарявахме ѝ разкошни накити, скъпоценни камъни и бисери. Тя презира всичко това."

Управителят видял, че увещанията са напразни и повикал Агатия на съд. На въпроса му, от какъв род е тя, девойката отговорила:

- Родителите ми бяха знатни и цялото ми семейство беше славно и богато.
- Ако ти си от славен и богат род, защо като робиня носиш бедни дрехи? - запитал я управителят.
- Аз съм робиня Христова - отговорила Агатия.
- А защо се наричаш робиня, щом си от славен и богат род?
- Нашето благородство и свобода се състоят в това - да бъдем роби на Исуса Христа.
- Значи ние сме свободни, щом не служим на вашия Христос? - запитал я управителят.
- Вие сте роби на греха и поклонници на безчувствените идоли, - отговорила девойката.
- Ако вземеш да хулиш нашите богове, ще те предам на мъчения. Кажете ми, защо отхвърляш боговете?

Агатия доказвала лъжливостта на езическите богове. Той заповядал да я бият по лицето, като я заплашвал с още по-жестоки мъчения, но девойката му отговорила:

- Не се боя от нищо: Ако ме дадеш да бъда разкъсана от зверовете, те ще се укротят чрез името на Господа; ако ме хвърлиш в огън, ангели ще ме освежат с небесна роса; ако ме предадеш на мъчения, помощник ще ми бъде Духът на истината, Който ще ме избави от ръцете ти.

Управителят заповядал да отведат Агатия в задушна и мрачна тъмница. Светицата отишла там като на пир и веселие, поверявайки себе си на своя Господ. На сутринта Кинтиан отново призовал света Агатия на съд и я попитал достатъчно ли е помислила за здравето си. Света Агатия отговорила:

- Моето здраве е Христос.

Тогава разгневеният мъчител заповядал да закачат Агатия гола на дърво и да я бият. Когато биели светицата, мъчителят ѝ казал:

- Промени мислите си и се поклони на боговете, за да останеш жива.

Тя отговорила:

- С тези мъки ще придобия блаженство и ще се радвам в тях, както се радва онзи, който е придобил велики съкровища: тези временни мъки са полезни за мене. Както не събират пшеницата в житниците, без да я очистят от плевелите, така е невъзможно за душата ми да влезе в рая, ако преди това тялото не бъде изтерзано с мъки.

Военачалникът заповядал на слугите още по-силно да мъчат Агатия, след това им наредил да късат гърдите ѝ с железни клещи и да ги отрежат.

След това светицата била хвърлена в тъмница. В полунощ ѝ се явил свети апостол Петър, в образа на благолепен старец, носейки в ръцете си много лекарства за нея; пред него вървял прекрасен юноша с горяща свещ; светицата помислила, че е дошъл някой лекар. Апостолът ѝ казал:

- Нечестивият мъчител, макар и да те изтерза с рани, нямаше никакъв успех; напротив, ти го победи със своето мъжество; той заповяда не само да откъснат, но и да отрежат гърдите ти: за това душата му ще се мъчи вечно. Докато ти търпеше мъки, аз стоях и гледах, и размислих, че мога да изцеля гърдите ти, затова и съм дошъл тук.

Светата мъченица Агатия отговорила:

- Аз никога не съм употребявала никакво лекарство за тялото си; мисля, че и сега не трябва да нарушавам този добър обичай, усвоен от младостта.

- Нали и аз съм християнин - казал старецът - и съм дошъл, надявайки се да те изцеля; затова не се срамувай от мене.

Светицата отговорила:

- Ти си мъж, а аз съм девица, как мога без срам да разголя тялото си пред тебе; по-добре да търпя болката от раните си, отколкото да пожелаю да се разголя пред очите на мъж. Благодаря ти, честни отче, че си дошъл тук с намерение да изцелиш язвите ми; но знай, че

лекарствата от човешки ръце никога няма да се докоснат до тялото ми.

Старецът ѝ казал:

- Защо не желаеш да те излекувам?

Светицата отговорила:

- Аз имам моя Господ Иисус Христос, Който с едно движение изцелява всичко и с една дума повдига падналите; Той, ако пожелае, може да изцели мене, недостойната Своя рабиня.

Апостолът се зарадвал на толкова силната вяра на светата мъченица, и с усмивка ѝ казал:

- Той ме изпрати при тебе, девице, защото аз съм Негов апостол: погледни - ти си изцелена.

Като казал това, той станал невидим. Тогава света мъченица Агатия, като узнала кой е бил явилият се, благодарила на Бога и казала:

- Благодаря Ти, Господи мой, Иисусе Христе, че си си спомнил за мене и си изпратил Своя апостол да ме изцели.

Тя погледнала тялото си и видяла гърдите си цели и раните изцелени; и цяла нощ необикновена светлина осветявала тъмницата; изплашени, войниците се разбягали и оставили тъмницата незатворена. Другите затворници, които били там, казали на светицата:

- Ето, вратите са отворени, никой не пази: излез и бягай.

- Аз не искам да се лиша от мъченически венец - отговорила тя - и да навлека беда на стражите; имайки за помощник моя Господ Иисус Христос, Сина на Живия Бог, Който ме изцели, ще остана тук докрай, изповядвайки Го.

След като минали четири дни, на петия мъчителят отново седнал в съдилището, повикал при себе си света Агатия и казал:

- Докога ще се противиш на царската заповед? Принеси жертва на боговете, иначе ще бъдеш предадена на най-люта смърт.

Светицата отговорила:

- Суетни са думите ти и несправедлива е заповедта на твоя цар, която осквернява и самия въздух; кажи ми, окаяни и безумни, кой търси помощ от дърво и безчувствен камък? А аз принасям жертва хвала на Този, Който изцели гърдите ми и излекува тялото ми.

Мъчителят заповядал да открият гърдите ѝ и като ги видял цели и невредими както преди, попитал:

- Кой те изцели?

Мъченицата отговорила:

- Иисус Христос, Синът на Живия Бог.

Кинтиан възкликнал:

- Ти отново споменаваш Христос, за Когото не искам и да чувам!

И заповядал да посипят по земята нагорещени остри керемиди и да ги покроят с горещи въглени, да хвърлят светицата върху тях и да я горят и мъчат. Когато изпълнили това, изведнъж започнало земетресение не само близо до това място, но и в целия град; земята се разтворила и погълнала Вултей и приятеля му Теофил, по съвета на които Кинтиан извършвал тези мъчения. Всички граждани, изплашени от земетресението, бързо отишли в преторията при Кинтиан, викайки

му да престане да измъчва невинната девица, заради която станало земетресението. Кинтиан, изплашен от земетресението и от народния гняв, заповядал да я отведат в тъмницата.

Там мъченицата издигнала ръце към небето и казала:

- Благодаря Ти, Господи, заедно си ме удостоил да пострадам за Твоето свято име и премахвайки желанието ми за временния живот, си ми дал търпение. Чуй ме сега, Господи, и благоволи да оставя този свят и да премина в Твоята богата и велика милост.

Като се помолила така, тя предала духа си в Божиите ръце. Като узнали за това, гражданите побързали да дойдат, взели святото ѝ тяло и го носели с чест за погребение. Внезапно към тялото се приближил прекрасен юноша, който не бил познат на никого в града, а с него вървели до сто прекрасни деца. Изпращайки тялото на светата мъченица към мястото на погребението, той сложил в ковчега ѝ дъсчица, на която било написано: "Непорочен ум, доброволна жертва Богу и избавление на отечеството."

Като сложил дъсчицата с надписа до главата на светата мъченица, той станал невидим; и всички разбрали, че това бил ангел Божий.

След това военачалникът Кинтиан със своите войници отишъл в град Панорм, за да вземе богатството на светата мъченица и да присвои нейното имение. По пътя трябвало да премине през една дълбока река. Той се качил на сала заедно с конете си и заплувал през реката. Конете внезапно се разярили срещу него, при което единият ухапал лицето му и го обезобразил, а другият започнал да го ритва, докато не го хвърлил в реката, в която той потънал, завършвайки злия си живот със зла смърт. Дълго търсили тялото му, но не го намерили: то погинало заедно с душата. След това нито един от царските управители не дръзнал да причинява обиди на родствениците на света Агатия. Славата ѝ се разпространила навсякъде и над мощите ѝ била построена църква; дрехата, която носела светицата, била положена на гроба ѝ, за да напомня за нейното смирение. (Мощите на св. Агатия били пренесени през 1040 г. в Константинопол, но през 1126 г. били отново върнати в Катана, бел.ред.).

Година след смъртта на света мъченица Агатия планината Етна, около град Катана, започнала да изригва огнена лава, която се изливала като буйна река, със силен шум, повличайки надолу разтопени като восък камъни. Жителите на Катана били обзети от голям страх, боейки се за гибелта на своя град. Тогава не само християните, но и неверните - всички се събрали в църквата на света мъченица Агатия, взели дрехата ѝ, застанали срещу огъня, насочил се към града, и с тази дреха, като с щит, се защитавали от пагубния и страшен пламък. Огънят, сякаш засрамен от дрехата на светата мъченица, угаснал. При вида на това чудо жителите много се радвали, възхвалявали Бога и величаели светата мъченица Агатия. Това чудо станало в петия ден на февруари, в който светата мъченица пострадала за Христа, своя Господ, на Когото слава во веки. Амин.